

УДК 743(075.8)
ББК 85.100.62я73
П30

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України як
навчальний посібник для студентів вищих навчальних
закладів (лист №2/859 від 1 липня 2000 р.)

Рецензенти: В.В. Савченко, д. арх., академік АПН
України, професор, зав. кафедри живопису Київської академії будівництва і
архітектури;
В.З. Сікора, д. м. н., професор, завідувач
кафедри анатомії людини Сумського
державного університету.

Петрик О.І., Валецький Ю.М.

П30 Пластична анатомія: Навч. посібник. – Луцьк: Ред.-вид. відд.
“Вежа” Волин. держ. ун-ту ім. Лесі Українки, 2001. – 146 с.

ISBN 966-600-034-2

У посібнику вміщено лекції з пластичної анатомії.

Для студентів вищих закладів освіти, які отримують
кваліфікацію “художник-педагог”.

УДК 743(075.8)
ББК 85.100.62я73

В оформленні обкладинки використано фрагмент
картини Г. Курбе “Борці”.

ISBN 966-600-034-2

© Петрик О. І.,
Валецький Ю.М., 2001

Передмова

Щоб зображені людину засобами образотворчого мистецтва, треба ґрунтовно знати будову і розташування її органів, що визначають зовнішні форми й пропорції тіла, – скелета, суглобів, м'язів, закони кісткового та м'язового зв'язку тощо. Митець повинен вивчити об'ємну анатомічну структуру людини, вміти відтворити зовнішню поверхню та розміщення органів, зображати фігуру на основі скелета і м'язових груп, беручи до уваги можливу асиметрію тіла, індивідуальні та статеві особливості пластики. Все це і становить зміст курсу лекцій з пластичної анатомії. Особлива увага спрямовується на професійний підхід до вивчення живої людини, зокрема динаміки форм тіла при різних положеннях та рухах, емоційних станах, враховуючи топографію анатомічних структур.

Мета посібника – ознайомити зі статичною та динамічною будовою людського тіла, розвинути навички відчуття просторової форми, передати індивідуальні пластичні особливості пропорцій та співвідношення об'ємів. Звертається увага не тільки на саму анатомічну будову тіла, але й на ті окремі виразні анатомічні структури, котрі утворюються на поверхні фігури.

Посібник сприятиме успішному опанування основ пластичної анатомії майбутніми художниками-педагогами, а також стане самовчителем і довідником для самобутніх талантів, які не вивчали пластичної анатомії, але практикують у цьому напрямі.

Зміст

Предмет та мета вивчення пластичної анатомії. Анатомічні структури і фактори, які формують поверхні та впливають на зовнішні форми людського тіла 4

Остеологія і артрологія 11

М'язи тулуба, його загальна зовнішня поверхня 56

М'язи верхньої кінцівки, її загальна зовнішня поверхня 75

М'язи нижньої кінцівки, її загальна зовнішня поверхня 91

М'язи голови і шиї, їх загальна зовнішня поверхня 110

Загальний центр ваги тіла і рівноваги. Пропорції тіла людини 135

Використана література 142

Література по пластичній анатомії

1. Лысенко Н.А. Пластическая анатомия. М.: Гостехиздат, 1923.

2. Михник И. Очерки пластической анатомии. М.: Искусство, 1958.

3. Модил С. Пластическая анатомия. Пер. с нем. М.-Л.: Издательство АИРС, 1937.

4. Балабов Г.М., Навасима Е.Н. Пластическая анатомия. М.: Искусство, 1957.

5. Привес М.Г., Найденова Н.К., Башинкович И.И. Анатомия человека. Л.: Медицина, 1974.

6. Ребникович М.Ц. Настінні анатомічні чотирьохкільцеві таблиці. М.: Наук. шк., 1978.

7. Садницин М.Ф. Очерки пластической анатомии человека. М.: Искусство, 1955.

Навчальне видання

Петрик Омелян Іванович, Валецький Юрій Миколайович

Пластична анатомія

Навчальний посібник

Редактор В.І. Гребенюк

Коректор Н.П. Яковчук

Художній редактор Н.О. Паламарчук

Технічний редактор О.Л. Музика

Підп. до друку 28.12.2000. Формат 60×84 1/16. Папір офс. Гарн. Таймс. Друк цифровий. Обсяг 4 ум. друк. арк., 4,5 обл.-вид. арк. Наклад 100 пр. Зам. 335. Редакційно-видавничий відділ “Вежа” Волинського державного університету ім. Лесі Українки (43025 м. Луцьк, пр. Волі, 13). Друк – РВВ “Вежа” ВДУ (Луцьк, пр. Волі, 13).